

# Wie is de technische professional?

## Een beschrijving van vijf profielen



**Uitgave van het project *'Bridge the Gap!'***  
*Universiteit Twente & Hogeschool Saxion*  
**September 2019**

Maaïke Endedijk | Dieuwertje ten Berg | Marlon Nieuwenhuis  
Ruth van Veelen | Natascha van Hattum | Mirte Disberg



# Profielen van technische professionals

---

## Wie ben ik als professional?

Professionals die deze vraag goed kunnen beantwoorden hebben een goed beeld van hun *professionele identiteit*. Dit is belangrijk, omdat dit helpt om vertrouwen te krijgen in jezelf als professional, het leidt tot stabielere carrièrekeuzes en betere prestaties. Een professionele identiteit komt al op jonge leeftijd tot ontwikkeling en kan blijven veranderen gedurende de hele beroepsloopbaan. Een professionele identiteit is gebaseerd op vier dimensies van het zelfconcept, namelijk persoonlijkheid, competenties, waarden en interesses. Technisch talent met eenzelfde achtergrond kan deels overlap vertonen op deze vier dimensies. Echter, in de praktijk zien we dat zij toch veelal sterk variëren in hoe zij zichzelf zien als professionals. Met andere woorden; technici met eenzelfde studie-achtergrond of functie kunnen toch sterk verschillen in hun professionele identiteit.

## Waarom profielen van technische professionals?

In deze brochure worden vijf profielen van (toekomstige) technische professionals beschreven. Deze profielen zijn om twee redenen ontwikkeld.

Ten eerste, mensen vormen hun professionele identiteit door zowel naar zichzelf te kijken, als door zichzelf te vergelijken met andere professionals in hun vakgebied. Als je voor je gevoel veel *overeenkomsten* hebt met de meeste andere mensen in jouw professionele of studie-omgeving, dan bevestigt en versterkt dit jouw identiteit; het is dan relatief makkelijk om een sterke professionele identiteit te ontwikkelen ("*Ik ben een prototypische engineer*"). Echter, wanneer je het gevoel hebt dat je veel *verschilt* van de meeste mensen in je professionele of studie-omgeving, dan vormt de vergelijking met de gemiddelde professional in jouw veld dus geen mechanisme om jouw identiteit te bevestigen en te versterken. Het is dan moeilijker om een sterke professionele identiteit te ontwikkelen ("*Ik ben geen prototypische engineer*").

Sociale stereotypen over 'de prototypische technische professional' spelen een belangrijke rol in dit proces; vooroordelen over wie de succesvolle technische professional zou zijn (bijv. hoog analytisch, briljant, geïnteresseerd in 'dingen' en niet in 'mensen', eerder specialist dan generalist), vormen de ideeën van mensen over hun eigen professionele identiteit en of dit goed bij hen past of niet. Het is echter belangrijk om te weten dat er niet zoiets als 'één prototypisch technische professional' bestaat. Door te laten zien dat er verschillende professionele profielen zijn, beogen we *een meer inclusief beeld te schetsen van dit professionele veld*. De verwachting is dat het hierdoor voor een *diverse* groep aan technische professionals makkelijker en aantrekkelijker wordt om een sterke professionele identiteit op te bouwen in hun vakgebied.

De tweede reden is dat we weten dat niet iedereen die een technische studie heeft afgrond ook in de techniek gaat werken. Zo kiest in Nederland meer dan de helft van de afgestudeerden met een diploma van een technische opleiding voor een baan buiten de technische sector. Dit betekent een groot verlies aan menselijk kapitaal voor één van de belangrijkste economische sectoren in Nederland, met momenteel het hoogste aantal vacatures. Met behulp van inzichten over verschillende professionele profielen hopen we beter te begrijpen voor welke studenten en professionals de technische sector een aantrekkelijke werkplek is, en voor wie dat nog wat minder het geval is.

Tot slot wordt in dit project in kaart gebracht wat de resultaten betekenen voor werving- en selectietechnieken en de bestaande werkcultuur van technische bedrijven, en hen te adviseren hoe ze een meer diverse groep aan technici aan kunnen trekken en behouden. Om zo bij te dragen aan meer en beter opgeleide technici.

## Het onderzoek

---

De profielen zijn tot stand gekomen op basis van onderzoek onder 445 medewerkers van 5 technische bedrijven en 601 studenten van meer dan 20 technische opleidingen (HBO & WO).

De professionele identiteit is gemeten met behulp van het Carrière Kompas. Het meet de interesses, persoonlijkheid, waarden, en competenties van (toekomstige) technische professionals. Het Carrière Kompas is in eerder onderzoek ontwikkeld en in deze studie verder geoptimaliseerd. Op basis van de antwoordpatronen van de deelnemers waren met behulp van geavanceerde statistische analyses vijf profielen te onderscheiden.

### all-rounder



Open  
Brede interesse  
Positief  
zelfbeeld

### analyst



Zelfstandig  
Betrouwbaar  
Problemen  
oplossen

### individualist



Taakgericht  
Rustig  
Kritisch  
zelfbeeld

### innovator



Initiatief  
nemen  
Uitdaging  
Creatieve  
denker

### team player



Proactief  
Pragmatisch  
Sociaal  
competent

Elke deelnemer heeft één profiel waar hij of zij het meeste op lijkt, maar zal ook altijd kenmerken vertonen van de andere profielen. Hieronder worden de profielen beschreven aan de hand van de meest onderscheidende kenmerken.

# Factsheet All-rounder



## Wie is de All-rounder?

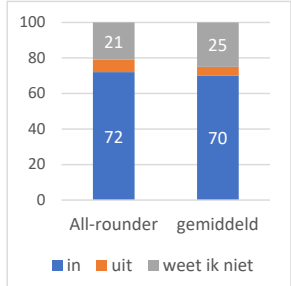
De all-rounder is open, geïnteresseerd en gericht op mens en maatschappij.

**1 op 3** technische professionals is een **All-rounder**

33,0 % van de vrouwen is een **All-rounder**

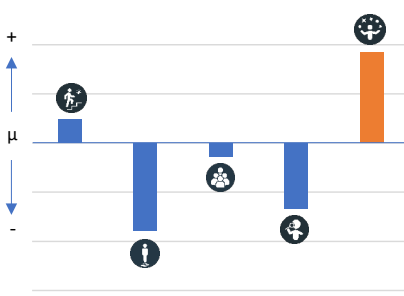


27,8% van de mannen is een **All-rounder**

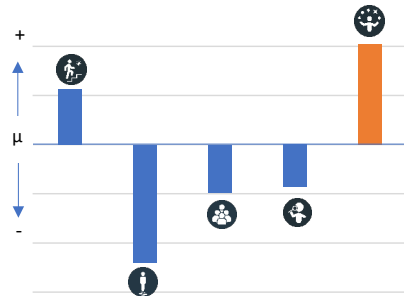


Waar denk je te willen gaan werken?  
(in / buiten technische sector)?

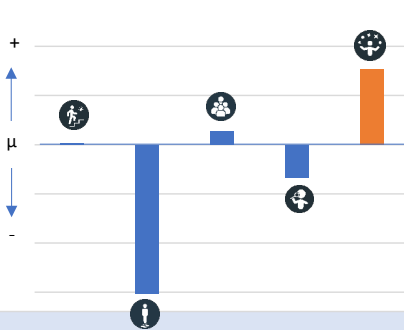
"Ik probeer veel te weten te komen over mijn carrière mogelijkheden"



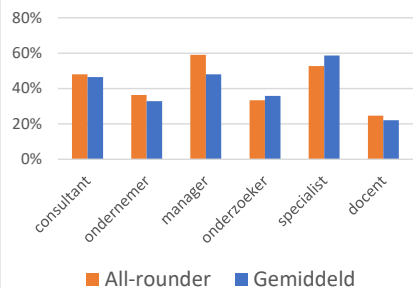
"Ik weet wat ik wil in mijn carrière"



"Ik voel me thuis in mijn studie / organisatie"



"Deze rol wil ik in mijn toekomstige functie"



# All-rounder

Mensen in het profiel 'All-rounder' hebben veel verschillende drijfveren. Ze houden vaak van **intellectuele stimulatie** en leveren graag een **bijdrage** aan **mens en maatschappij**. All-rounders **genieten** graag van het leven. Ze hechten over het algemeen waarde aan goede **familiebanden**, hun **gezondheid** en hun **carrière**, en in beperktere mate aan zekerheid.

Veel all-rounders maken een **open** en **breed geïnteresseerde** indruk. Ze staan open voor **nieuwe ideeën** of **innovaties** en praten hier meestal actief over mee. Ze steken hun mening niet onder stoelen of banken en kunnen daardoor **gepassioneerd** maar ook **kritisch** of wat **koppig** overkomen wanneer voor hen belangrijke zaken in de verdrukking komen. Veel all-rounders gaan nauwkeurig en goed georganiseerd te werk, wat kan helpen om aan hun diverse drijfveren te voldoen.

All-rounders hebben veel vertrouwen in hun competenties. Vooral vaardigheden rondom **management**, **samenwerken**, **internationale** omgevingen en het omgaan met verandering gaat hen goed af. Maar ook **onderzoek** doen, **analytische** vaardigheden, ontwerpen maken, anderen begeleiden en hun eigen tijd effectief organiseren behoren tot hun sterke kanten.

*Kortom, all-rounders hebben een brede interesse in mens en maatschappij, de samenwerking met anderen, kunstzinnige of creatieve ideeën, en ook onderzoekende of praktische activiteiten. Door deze veelheid aan interesses kan het voor sommige all-rounders moeilijk zijn om keuzes te maken.*

# Factsheet Analyst



## Wie is de Analyst?

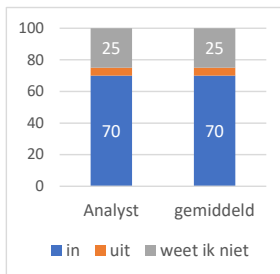
De analyst is zelfstandig en houdt van problemen analyseren en oplossen.

**1 op 5** technische professionals is een **Analyst**

27,8 % van de vrouwen is een **Analyst**

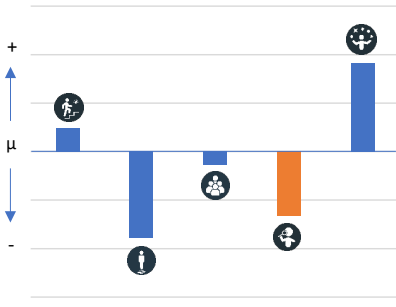


21,6% van de mannen is een **Analyst**

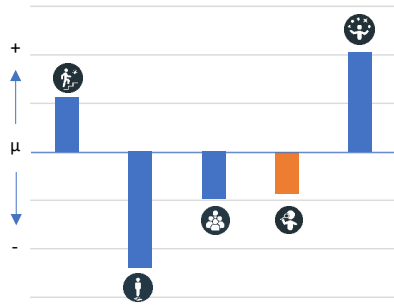


Waar denk je te willen gaan werken?  
(in / buiten technische sector)?

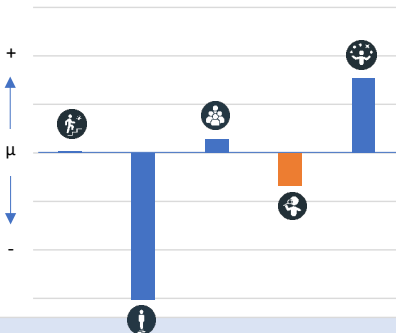
"Ik probeer veel te weten te komen over mijn carrière mogelijkheden"



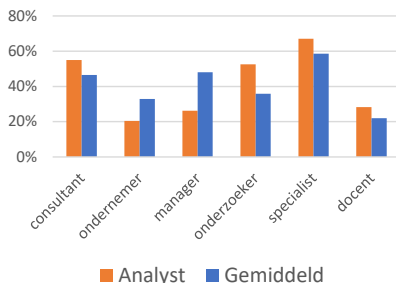
"Ik weet wat ik wil in mijn carrière"



"Ik voel me thuis in mijn studie / organisatie"



"Deze rol wil ik in mijn toekomstige functie"





# Analyst

Mensen in het profiel 'Analyst' houden van **intellectuele stimulatie**. Ze genieten ervan om **problemen te doorgronden en op te lossen**; vooral wanneer dit andere mensen en de samenleving ten goede komt. Analysten zijn vaak tevreden met een **ingetogen** levensstijl zonder overbodige luxe. De meeste analisten zijn niet geïnteresseerd in status of macht; carrièresucces draait voor hen vaak meer om het verkrijgen van meer **expertise** en het oplossen van meer **gecompliceerde analytische vraagstukken**.

De meeste analisten maken een **zelfstandige** en **introverte** indruk; zo **luisteren** ze meer dan dat ze zelf praten. Hierdoor kan het voor anderen wat moeilijker zijn om te weten wat er in het hoofd van de analisten omgaat. Analysten komen vaak **vriendelijk** over, lijken begaan met andere mensen en gaan over het algemeen vrij **georganiseerd te werk** – waardoor ze **betrouwbaar** overkomen. Ze kunnen enigszins gevoelig zijn voor werkdruk of bijvoorbeeld twijfelen over de kwaliteit van hun werk.

Analysten hebben over het algemeen vertrouwen in hun eigen **analytische vaardigheden**. Ze zijn positief over hun capaciteiten om gedegen onderzoek te bedenken, uit te voeren en op te schrijven. Analysten hebben beduidend minder vertrouwen in hun eigen competenties met betrekking tot management, samenwerken, flexibel omgaan met verandering en het creatief ontwerp van systemen of producten.

*Kortom, analisten werken graag zelfstandig aan complexe vraagstukken. In het spaarzame contact met andere mensen staat de inhoud van hun werk voorop.*

# Factsheet Indivudualist



## Wie is de Individualist?

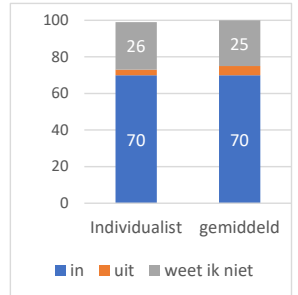
De individualist is taakgericht, rustig en vindt comfort belangrijk.

**1 op 9** technische professionals is een **Individualist**

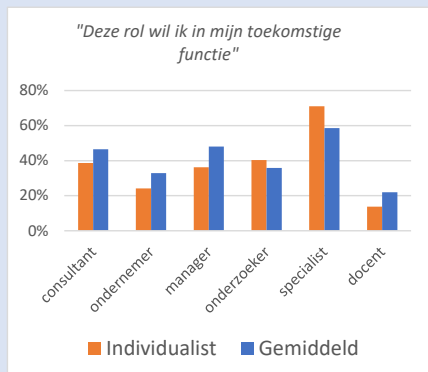
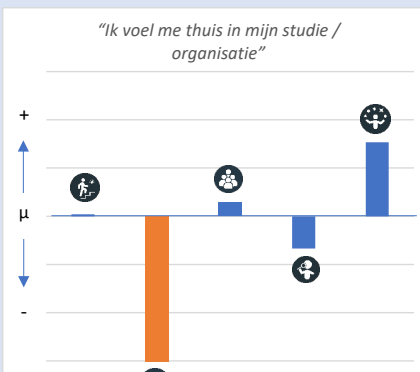
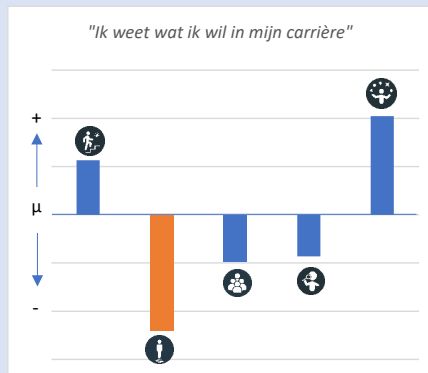
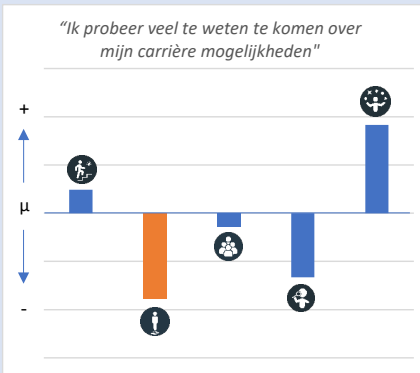
6,7 % van de vrouwen is een **Individualist**



13,2% van de mannen is een **Individualist**



Waar denk je te willen gaan werken?  
(in / buiten technische sector?)



# Individualist

Mensen in het profiel 'Individualist' hechten waarde aan een **comfortabel**, maar **eenvoudig leven** en zijn niet op zoek naar uitdaging puur voor de uitdaging. Individualisten zijn het meest comfortabel op zichzelf en hebben niet per se behoefte aan veel contact of activiteiten met andere mensen.

**Gamen** is een favoriete tijdsbesteding in de vrije tijd en sommige individualisten vindt het ook leuk om met hun **handen bezig** te zijn.

Individualisten zijn minder geïnteresseerd in maatschappelijke thema's. In hun werkgedrag kunnen individualisten **flexibel** maar ook wat **chaotisch** zijn; niet zelden wachten ze tot een deadline dichtbij komt om dan hard te werken. Wanneer ze onder de mensen zijn, **luisteren** ze vaak meer dan dat ze praten. In projecten is het voor individualisten de uitdaging om actief betrokken te blijven bij het team. Ze houden zich graag met **praktische zaken** bezig, zijn vaak **taakgericht** en vinden het prettig dat anderen de leiding nemen. Vaak maken ze een **rustige** indruk op anderen, maar kunnen daardoor ook wat onbekommerd overkomen.

Individualisten zijn vaak **erg kritisch** over hun eigen competenties. Vooral wanneer het gaat over competenties die te maken hebben met interactie met anderen, zoals het aansturen van, samenwerken met of begeleiden van andere mensen. Doordat veel individualisten het liefst op zichzelf zijn en niet op zoek zijn naar uitdagingen, hebben ze die competenties tot dusver misschien minder vaak geoefend.

*Kortom, veel individualisten werken graag alleen aan duidelijke taken. Ze voelen zich vaak comfortabel met technische en functionele taken die ze zelf kunnen uitvoeren.*

# Factsheet Innovator



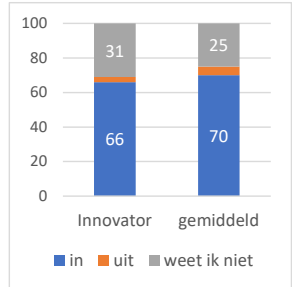
## Wie is de Innovator?

De innovator is een initiatiefnemer en houdt van uitdagingen.

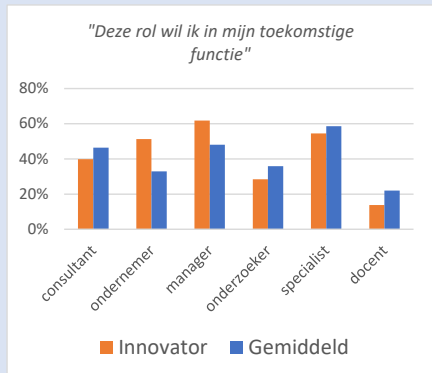
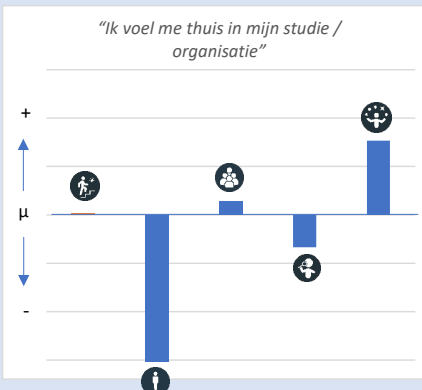
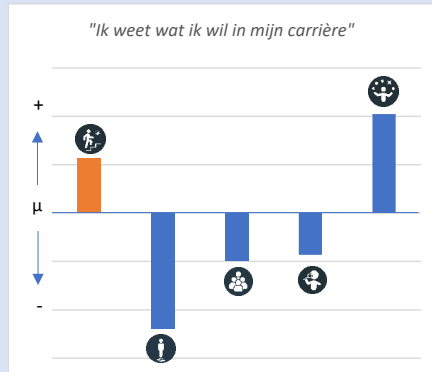
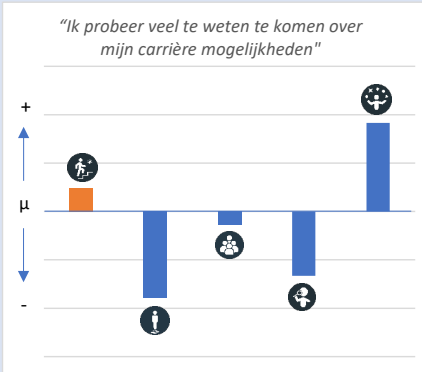
**1 op 9** technische professionals is een **Innovator**

5,7 % van de vrouwen is een **Innovator**

13,3% van de mannen is een **Innovator**



Waar denk je te willen gaan werken? (in / buiten technische sector)?



# Innovator

Mensen in het profiel 'Innovator' houden meestal van **uitdagend en intellectueel stimulerend werk**. Ze vinden het belangrijk om **goede carrièreperspectieven** te hebben, wat dan ook vaak prioriteit krijgt boven zaken als familie en traditie. Ze hebben meestal geen behoefte aan zekerheid, maar **experimenteren** juist graag en zoeken actief **uitdagingen** op. Sociale conventies, vrijwilligerswerk en maatschappelijke thema's zoals het milieu zijn vaak minder belangrijk voor de innovators.

Innovators zijn **initiatiefnemers, creatieve denkers** en staan zeer **open voor nieuwe ideeën**. Ze maken een **optimistische, zelfverzekerde** en **assertieve** indruk op anderen. In het samenwerken met anderen doen ze er daarom soms goed aan om niet te ver vooruit te lopen en om initiatieven af te ronden. Over het algemeen komen de innovators vriendelijk, spontaan en tolerant over.

Innovators hebben veel **vertrouwen** in hun **competenties** op het gebied van **ondernemen, samenwerken** en **problemen analyseren**. Ook het ontwerpen van systemen of producten en inspelen op veranderingen in de omgeving gaat hun naar eigen zeggen goed af. Ze zijn echter minder bedreven in het goed georganiseerd te werk gaan en hun tijd efficiënt inzetten.

*Kortom, innovators zijn graag onderzoekend bezig en vaak geïnteresseerd in artistieke of innovatieve activiteiten. Ze zijn doorgaans liever met hun handen bezig dan dat ze achter een computer zitten.*

# Factsheet Team player



## Wie is de Team player?

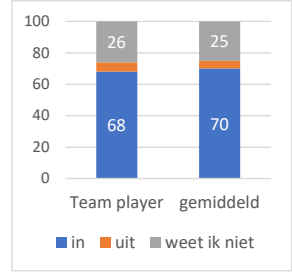
De team player is sociaal proactief, pragmatisch en actiegericht.

**1 op 4** technische professionals is een **Team Player**

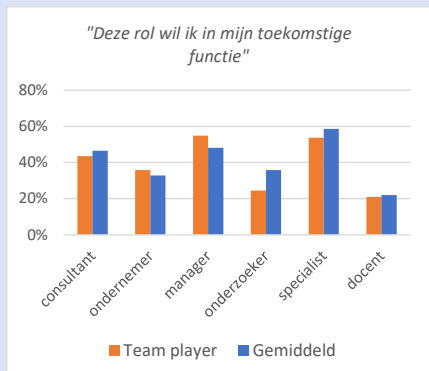
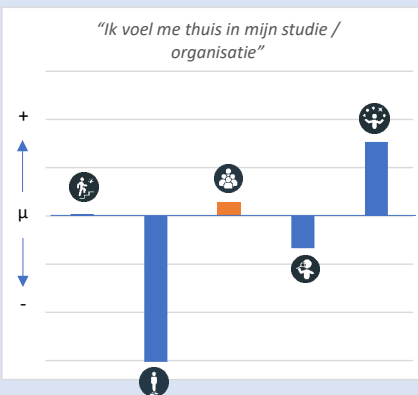
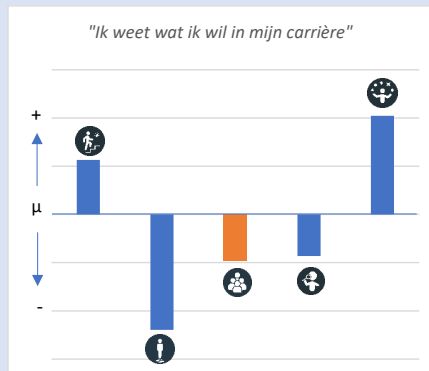
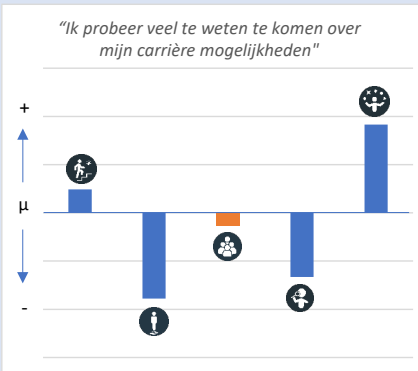
26,8 % van de vrouwen is een **Team Player**



24,2% van de mannen is een **Team Player**



Waar denk je te willen gaan werken? (in / buiten technische sector)?



# Team player

Mensen in het profiel 'Team player' hechten waarde aan **sociale omgangsvormen** en goede **familiebanden**. Deze waarden komen bijvoorbeeld tot uiting in hun gemeenschapszin, interesse in het verenigingsleven en het streven naar een goede **werk-privé balans**. De team players bekommeren zich om een goede gezondheid, hebben graag **zekerheid** en een **comfortabel leven**. Ze hebben meestal weinig interesse in intellectuele stimulatie.

De team players zijn **sociaal vaak proactief**; ze zoeken vaak het contact op met anderen mensen en tijdens bijeenkomsten praten ze actief mee. Ze hebben meestal een **nuchtere en pragmatische kijk** op zaken en zijn gericht op **actie** in plaats van analyse. De extraverte houding werkt verbindend in de samenwerking met andere mensen, maar 'team players' moeten ze er soms op letten dat ze niet te aanwezig zijn en ook anderen het woord laten voeren. Omdat team players graag gelijk in actie komen, doen ze er soms goed aan om meer open te staan voor creatieve ideeën en innovaties.

De team players zijn over het algemeen positief over hun **management- en samenwerkingsvaardigheden** en hun capaciteiten om met verandering om te gaan. Ze staan meer kritisch tegenover hun analytische vaardigheden en hun capaciteiten om onderzoek uit te voeren. Ook het ontwerpen van systemen of producten en het werken in een internationale omgeving gaat hun vaker moeilijker af.

*Kortom, de team players zijn geïnteresseerd in sociaal contact en de gemeenschap waar ze onderdeel van zijn. Ze houden meer van actie (doen) dan analyse (denken) en hebben een praktische kijk op zaken.*

# Vooruitblik: het vervolg van 'Bridge the Gap!'

---

Deze brochure maakt onderdeel uit van het onderzoeksproject 'Bridge the Gap!', dat wordt uitgevoerd in de periode van 2018 t/m 2022.

De komende tijd gaan we aan de slag met de volgende drie doelen:

- Inzicht bieden in **cruciale fasen en bepalende ervaringen** in de ontwikkeling van de professionele identiteit en bij het maken van carrièrekeuzes.
- Het in kaart brengen van **omgevingsfactoren** die van invloed zijn op de professionele identiteitsontwikkeling, gerelateerd aan carrièrekeuzes van verschillende typen technische professionals.
- Het ontwerpen en testen van concrete **tools en interventies** om studenten en professionals te ondersteunen bij de ontwikkeling van zelfinzicht en zelfvertrouwen in het eigen professionele profiel.

Naast deze brochure hebben we meer om te delen van dit project. Deze informatie kunt u vinden op onze projectpagina via [www.techyourfuture.nl](http://www.techyourfuture.nl)

Mocht u nog een vraag hebben over het project, of graag deelnemen in het vervolg van het project? Neem dan contact met ons op, via het mailadres [bridgethegap@utwente.nl](mailto:bridgethegap@utwente.nl).





**'Bridge the Gap!' is mede mogelijk  
gemaakt door:**

**TECH  
YOUR  
FUTURE**

Centre of Expertise TechniekOnderwijs

**4TU. CENTRE FOR  
ENGINEERING EDUCATION**

 **Techniekpact  
Twente**